

Kunnskapsdepartementet
0030 OSLO

Deres referanse:

Ny standardavtale for forsknings- og utredningsoppdrag

Transportøkonomisk institutt (TØI) takker for anledningen til å uttale oss om utkastet til ny standardavtale for forsknings- og utredningsoppdrag.

TØI ser svært positivt på det initiativ og det arbeid Kunnskapsdepartementet har nedlagt i forbindelse med denne standardavtalen. Den nye kontraktsmalen vil, *i den grad den blir tatt i bruk*, løse et betydelig problem knyttet til det offentliges bruk av forskning og utredning.

I høringsnotatet presiseres det at det er 'avgjørende å bevare oppdragsforskningens og utredningens autoritet og legitimitet'. Dette er faktisk kjernes spørsmålet. Ved TØI setter vi stor pris på at statsråden og departementet har vært så tydelige på akkurat dette punktet.

TØI støtter også den vurdering som ligger bak følgende formuleringer: 'I mange tilfeller vil det være en glidende overgang mellom forskning og annen virksomhet. Det er derfor bevisst at begrepene forskning og utredning ikke er definert, verken i avtalens hovedtekst eller i bilagene'. Kravene til redelighet og integritet gjelder på samme måte i begge ender av akse forskning-utredning. De ulike typene oppdrag utlyses gjennom samme offentlige database (Doffin). Det har liten hensikt å forsøke å dra et skarpt skille mellom de to oppdragstypene. Det er derfor et godt grep at en nå får én kontraktsmal for forsknings- og utredningsoppdrag.

Det er likevel ikke sikkert at den nye standardavtalen vil avverge alle tilfeller av uheldig formulerte anbudsutlysninger på forsknings- og utredningsområdet. *Utfordringen knytter seg primært til om avtalen vil bli tatt i bruk av alle offentlige innkjøpere. Slik TØI ser det, bør regjeringen legge en plan for hvordan en skal oppnå dette*, og i de neste par år føre statistikk over bruken av de ulike typer kontrakter. For mange innkjøpere vil det trolig fortsatt være fristende, eller nærliggende, å anvende Difis standardavtale for konsulent-tjenester. Denne malen har den ytterst betenkelige side at tilbydere som legger vekt på offentlighet, integritet og uavhengighet, og som dermed i sitt tilbud tar forbehold om opphavsrett mv, vil stille svakere i konkurransen om oppdraget.

Det kan derfor stilles spørsmål ved om ikke også standardavtalen for konsulenttjenester bør omformuleres slik at oppdragstaker som hovedregel beholder opphavsrett og publiseringsrett. I det minste bør dette være regelen dersom produktet skal ha form av en skriftlig rapport e l.

I de tilfeller der produktet har form av en IT-løsning e l, vil det ofte være gode grunner til å overføre opphavsrett og eiendomsrett til oppdragsgiver, og til å hindre innsyn fra uvedkommende. Kan hende er det behov for to ulike maler for konsulenttjenester i disse to tilfellene.

Det beste utfallet vil likevel være at den nye standardavtalen for forskning og utredning blir tilnærmet enerådende i de tilfeller der den *kan* anvendes. TØI imøteser regjeringens plan for hvordan en skal nå dette målet.

I forlengelsen av dette initiativet imøteser vi også en gjennomgang av anbudssystemet for offentlige forsknings- og utredningsoppdrag. Så langt fra å fremme effektivitet gjennom konkurranse, innebærer dette systemet, slik det praktiseres i Norge, en betydelig sløsing med ressurser. EU-direktiv 2004/18 om offentlige anskaffelser åpner for en betydelig mer effektiv og fleksibel praktisering.

Vennlig hilsen
TRANSPORTØKONOMISK INSTITUTT

Lasse Fridstrøm
instituttssjef